

dende og gjør sig gjældende paa en mærkelig Maade, naar de fremstillede Heste tages til Vebømmelse, saa troer jeg, at allerede deri ligger en Ret for Mindretallet til at turde udtale, at Stutteriet, naar det føres til, hvad det kan blive under en forstandig og rigtig Ledelse, og hvad det bør blive, vil faae Værdning og ikke faa liden Værdning for Landets Hesteavl. Jeg kommer her til at berøre en Side, som allerede er omtalt sidst, men som er af overveiende Værdning i den foreliggende Sag, og jeg beder derfor undskyld, om jeg i visse Henseender skulde komme til at gjentage, hvad ikke blot jeg har sagt, men hvad der ogsaa er udtalt fra andre Sider. Det er en Sætning, hvis Rigtighed ikke er bestridt og ikke bliver bestridt og ikke kan bestrides, at enhver Race udvikler sig i Forhold til det Brug, hvortil den bliver anvendt, og det er derfor en Selvfølge, der er stadfæstet ikke blot her i Danmark, men overalt i Verden, i alle Lande, at naar man væsentlig kun bruger Hesten til et eenfaldigt Brug, navnlig væsentlig til Trækbrug, saa udvikle Hestens Egenstaber, Vgning og hele Vækkelse sig ogsaa i den enkelte Retning paa Befordring af Egenstaberne til andet Brug, og navnlig naar der er Tale om Brug til Træk, paa Befordring af Brug til Ridning. Dette er saa anerkjendt, at man i alle Lande, hvor ikke saa særlige Forhold som i England, der gjøre en Indgriben fra Statens Side i saa Henseende overflødig, ere tilfede, er kommen til meer eller mindre at søge ved Stutterier at vedligeholde ogsaa de andre Egenstaber hos Landhesten, som ere nødvendige til mangfoldigt andet Brug, som Hesten skal anvendes til, for derved at forebygge en altfor eenfaldig Udvikling i en enkeltgaaende Retning. I England, som er blevet anført navnlig ogsaa under denne Sag, stikker Forholdet sig ganske anderledes i den Henseende, fordi Forholdene der ere af den Vækkelse, at Fleertallet af hele Befolkningen sætter overordentlig stor Pris paa at have udmærkede Rideheste; der rides meget og hurtigt, og der kjøres med lette Hjørstier, og der bruges Rideheste til et hversomhelst Brug, men i et Land som vort, hvor man meget lidt søger at opdrætte Heste til Ridebrug, hvor i Almindelighed Folk ride

meget lidt og derfor ikke sætte Pris paa at anvende forholdsvis store Befordringer paa at tilveiebringe gode Rideheste, kommer det dertil, at de Heste, som skulle anvendes til Ridebrug, og som ere nødvendige for Staten selv, tilsidt forsvinde, fordi der ikke bliver truffet Foranstaltninger til at vedligeholde deres Vækkelse. Her i Landet er der jo aldrig Tale om, at Folk tilbagelægge paa en og samme Hest 40 danske Mil i 40 Timer eller 20 danske Mil i 9 Timer eller deslige Ting, som ere Kjendsgjeringer i de Lande, hvor man beskæftiger sig med Ridning i saa omfattende Grad. Det forundrer maasske Noget at høre dette, men det er ikke mange Aar siden, at det er steet; det steet i Sydhjyskland, at en og samme Hest løb 40 danske Mil i 40 Timer; det var en engelsk Hest, og den samme Hest har efter dette Ridt været stillet til lignende Præstationer og gik tilsidt tilgrunde paa en saadan Tour, men jeg anfører kun dette for at fremhæve, at man i andre Lande lægger ganske anderledes Vægt paa at producere Heste, som ere brugbare til Ridning, medens vi her som Følge af den hele Retning, vor Hesteavl er kommen ind paa, ville faae ubelukkende tilveiebragt Heste, der kun ere stikede til Trækbrug, naar vi ikke søge at imødegaae dette paa en Maade, som svarer til vore Forhold. Hvad nu forøvrigt disse angaaer og den Afsetning, som vore Heste finde, navnlig i Sjælland, saa troer jeg, at de ærede Herrer, som komme dertil, dog ville være enige om, at det, der navnlig og væsentlig sættes Pris paa, naar der er Tale om fremmede Hestehandleres Opkjøb, ikke blot er, at det skal være en bred, sør og kortbenet Hest, men at der sættes overordentlig Pris paa, at denne Vgning er forenet med en kraftig og fremstykende Bevægelse i Forbindelse -- saavidt muligt -- med en velreist Hals og god Nakkebygning. Det er disse Egenstaber, som ere saa værdifulde, men de ville ved en eenfaldig Anvendelse til Trækbrug efterhaanden aldeles forsvinde. Vi have dem ganske vist endnu, men vi maae ogsaa huske paa, at vi endnu have Virkningen af det, vi før have havt af Forvæling ved Heste, som ere komne ind paa forskjellig Maade, hvor dog navnlig det frederiksbergske Stutteri gjør